

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 93.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY MORNING, APRIL 21st, 1930.

LETO XXXII.—VOL. XXXII.

Velikonočni slovenski radio program je ugajal stotisočim

Vse smo doživeli na velikonočnem slovenskem radio programu: voščilo se nam je srečno Novo leto, vesele božične praznike in pa srečno Velikonoč! In to od strahi naših oznanjevalcev, ki so bili najbrž toliko zapostavljeni tekom dveh ur radio programa, da so našli vse naše praznike skupaj. V ostalem pa je bil slovenski radio program v nedeljo najlepši, kar smo jih imeli doslej.

Program je bil odprt s slovensko narodno koračnico, kateri je sledila šaljiva pesem "Čukova ženitev," zapeta po pevskem zboru Zvon. Jako dobro so zapeli. Solo točka: "Fantje mladi," katero je zapela Miss Molly Kozely je bila izborna. Dekle ima v resnici prikupen radio glas. Sledili so Hojerjevi, ki so za Warren, Ohio, zaigrali slovensko polko.

"Kaj mi nuca planinca," je bila prihodnja točka, Josephine Lausche in Mary Udovich, s spremljevanjem dr. William J. Lausche in drugih so pesmico v resnici tako prijetno zapeli, da nas je duh ponesel v one slovenske planince, o katerih poje naša lepa narodna pesmica. Naj na tem mestu omenimo, da je bilo iz imenika darovalcev za radio program izpuščeno po krivdi oznanjevalca ime Frank Ambrožič, ki je daroval \$2.00.

Nastopil je zopet moški zbor "Zvona," ki je zapel pesmico "Pastir." Pesem je krasna, toda nekoliko predolga ter mnogo boljša za koncert v dvorani kot za radio. Noviteta na radio je bila "Poslednja noč," katero je zapel naš operni pevec g. Banovec tako čarobno lepo, da vemo, da je marsikomu segla globoko v srce. In za rojake v Niles, Ohio, je nadalje zapela Miss Kozely pesmico "Rožmarin se je posušil." Bila je to njena najlepša pesmica. Miss Kozely ima tako simpatičen, v srce segajoč glas!

Prihodnji nastop je imel Mr. Louis Belle, ki je zapel "Bleda Luna" v počast družstva "Zarja" in g. Ivanusha ter pesmico "Ančica" v počast Collinwoodčanov. Pel je krasno, tako, da je prišlo več telefonov in brzojav na postajo, da ponovno nastopi, kar je seveda nemogoče, ker je čas prekratko odmerjen.

Duet Josephine Lausche in Mary Udovich "Hišica pri cest" stoji je bil zapet z vso neznostjo in čutili. Zapeta je bila za rojake v Sharon in Farrell, Penna. Obe sta peli ob spremljevanju dr. Lausche tako mило in čuteče! Prihodnji nastop je imel g. Banovec, ki je zapel zaeno z Mr. Kogojem "Planinarica." Hvala ležni moramo biti, da smo imeli na Velikonoč v svoji sredini g. Banovca, ki nam je tako v srce segajoče zapel. In ena najlepših točk programa je bila gotovo pesmica "Sreči," solo Miss Mary Udovich. Pela je tako lepo čuteče.

"Should I" je zapela Mitzie Grdina za našo slovensko ameriško mladino in priložila zraven še eno živahno. Gotovo je dobila mnogo aplavza pri mladini. Mitzie je izborna radio pevka. Izborna je bila zapeta "Plenice je prala," po Josie Lausche in Mary Udovich, in spremljevanje dr. Lausche, violine in Hojer orkestra je bilo v resnici umetniško.

"Nocoj pa, oh, nocoj," kar

Preko Zedinjenih držav je Lindbergh s soprogo preplul v 14 urah

Roosevelt Field, N. Y., 20. aprila. Col. in Mrs. Lindbergh sta dospela sem nocoj ob 11:11 ter s tem ustvarila rekord hitrega poleta preko Zedinjenih držav. To je bil najbolj zanimivi in uspešni polet preko Amerike v zgodovini zrakoplovstva. Lindbergh je zasedel zrakoplov ob 8:26 zjutraj in sicer v Glendale, Cal. V Wichita, Kans. je došel ob 3:20. Tu je pristal in dobil novo zalogo kuriva, nakar je že v 20 minutah se zopet nahajal na potu ter došel v newyorški zrakoplovni pristan ob 11:11. Vsa vožnja od enega konca Zedinjenih držav do drugega je trajala 14 ur in 23 minut. Videti je bilo, ko je Lindbergh došel, da je zelo utrujen. Bil je umazan in jako zaspan. Enako se je pokazala utrujenost tudi na licu njegove žene, vendar je bil Lindbergh vesel, ker je v zrakoplovstvu zopet dosegel rekord.

je zapela Miss Molly Kozely, smo v polni méri uživali. Ni čuda, da so pri enakih pesmiceh brzojavili in telefoni delovali s polno paro. Nekaj prav novega je bila pesmica "Zakaj?", besedilo g. Ivana Zormanova, glasba dr. Lausche, kar je zapela Josephine Lausche kot solo, v kateri nam je podala vso moč in pestrost svojega itak odličnega glasu. Zapela je pesmico v počast svoje mame. Enako lep je bil duet "Zdravica," zapet po Josephine in Mary, odmev lepih časov v domovini.

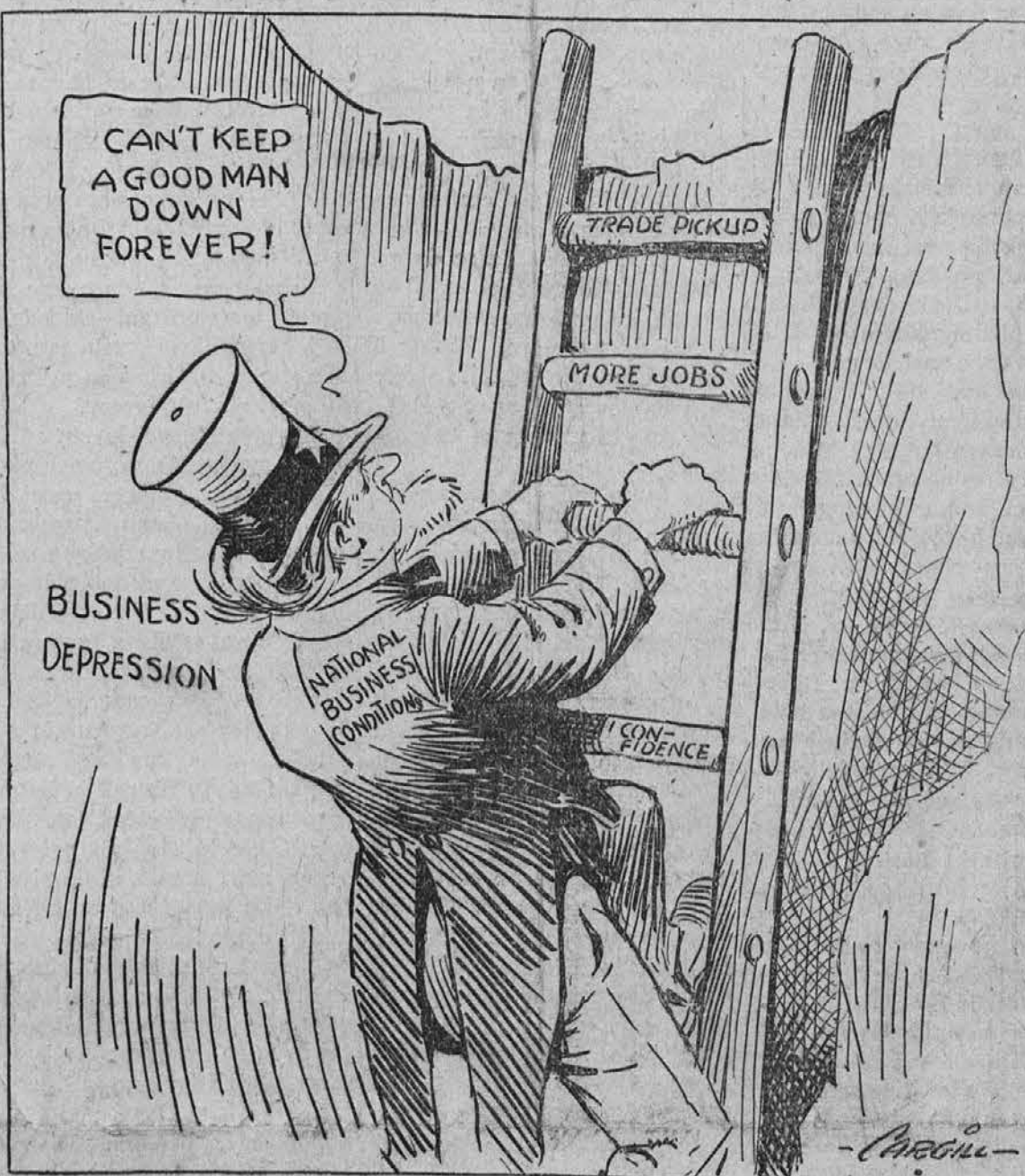
Velikačna pa je bila pesem "Vprašanja," katero je zapel g. Svetozar Banovec, dočim ga je na pianu spremljal g. Ivan Zorman. To je Zormanova kompozicija, besedilo in glasba, in smo jo prvič slišali, kako jo je pel pravi umetnik, in kako jo je mojster spremljal na glasovirju. Imeli smo užitek! In kmalu potem smo začeli "Zagorske zvonove," katera pesem bi imela biti zapeta za rojake v Canton, O., toda je oznanjevalec se spozabil in ni tega povedal.

Skratka, program je bil v nedeljo dostojen zaključek serije slovenskih radio programov, katere so preskrbeli slovenski trgovci od 1. decembra, lanskega leta, naprej. Zaključni govor je imel g. Primož Kogoj, ki se je zahvalil trgovcem in pevcem, nakar je g. Ivan Zorman recital "Velikonočno molitev." Govoril je prekrasno, v srce segajoče, in se tako z opomnom na naš slovenski narod, da ohrani svojo govorico in pesnico, dostojno poslovil od slovenske radio avdience. Program je bil zaključen z "Star Spangled Banner," zaigran v počast "Ameriške Domovine." In sedaj, ko smo s programom gotovi, razven prihodnje nedelje, bi radi slišali od prijateljev radio glasbe nadaljnje nasvete in navodila. Pišite nam, kaj želite.

Na Grškem so imeli močan potres

Atene, Grška, 19. aprila. Močni potresi so se čutili že včeraj po vsej Grški, in potresi se še danes nadaljujejo. Najmanj 20 oseb je bilo že do danes ubitih, škoda, povzročena po potresu, je neizmerna, in prebivalstvo silno trpi, ker je brez strehe in živl.

Le počasi, silno počasi, se polagoma odpira delo

Angleška vlada namerava začeti vladati z železno pestjo v Indiji

London, 19. aprila. Angleška delavska vlada namerava začeti z železno roko gospodariti v Indiji, da absolutno zatre nemire, ki so se tam pojavili pred enim mesecem, in ki ogrožajo angleško gospodstvo nad Indijo. Delavska vlada Anglije je odposlala pred dvema mesecema v Indijo posebno komisijo, ki naj preišče vzroke puntov in nezadovoljstva v Indiji. Ta komisija bi imela poročati šele koncem prihodnjega meseca, toda je že sedaj pripravljena s svojim poročilom. Dosedaj se je angleška vlada v navzile indijski vstaji, zadovoljila s tem, da je Indijce negovala z rokavicami, toda kakor hitro pride uradno poročilo o vzrokih nezadovoljnosti v Indiji, tedaj bo angleška vlada prišla za meč in vporabila svojo armado, da s silo zatre vsak punt. Angleška vlada je medtem pripravljena dovoliti Indijcem mnogo več svobode kot jo uživajo dosedaj, toda pripravljena je tudi aretirati Mahatma Gandhi, ki je pravi povzročitelj indijskega upora. Dosedaj je bilo v spopadih med Indijci in Angleži ubitih 17 oseb, nad 500 ranjenih in nad 600 aretiranih. Nemiri trajajo v raznih mestih, toda videti je, da v splošnem Indijci niso pripravljeni za splošno ustajo.

Ako vas niso šteli

Več rojakov je prišlo v naš urad in so izjavili, da se na njih domu ni oglasil zvezni števec. V tem slučaju vam svetujemo, da se podate v glavno pošto po sloopje in vprašajte tam za "Census Bureau." Popisali vas bodo takoj.

* V New Yorku so zaprli radi uboja James Maxona, sina episkopalnega škofa, ki je v pijanosti ubil svojega tovariša.

Posest opojne pijače za privatno uporabo ne krši suhaške postav

Pittsburgh, Pa., 19. aprila. Zvezni sodnik v tem mestu, R. M. Gibson, je danes uradno izjavil, da posest opojne pijače, če tudi je opojna pijača bila pridobljena na nepostaven način, in če je pijača namenjena za privatno uporabo, nikakor ne znači kršenje prohibicijske postav. Polcija v tem mestu je s pomočjo zveznih prohibicijskih agentov udrila v stanovanje dr. Delano Thomas-a, kjer je dobila štiri sode žganja. Žganje je bilo zaplenjeno in zdravnik je bil aretiran. Ker se je pa tekom pričevanja na sodni dognalo, da je imel zdravnik žganje za svojo privatno uporabo in za svoje goste, je sodnik odredil, da morajo prohibicijski agenti nemudoma vrniti žganje doktorju in je obenem obtoženca oprostil v vsake obdobje. Sodnik je dejal: Iz vseh dokazov, ki smo jih slišali, je jasno, da zdravnik ni imel žganja na svojem domu za prodajo, pač pa za privatno uporabo. Seveda je resnica, da je zdravnik dobil nepostavnim potom žganje v svojo hišo. Toda nakup žganja za osebno potrebo nikakor ne pomeni kršitve prohibicijske postav! Po tej obsojbi je sodnik zapovedal prohibicijskim agentom, da so morali na vladne stroške vse štiri sode žganja brezplačno dopeljati na dom zdravnika. Boy, dajte nam še kaj takih sodnikov!

Šole zaprte?

Poročali smo že o epidemiji nepoznane bolezni, podobne mrzlici, ki je začela divjati v bližnjem mestu Brunswick. Obbolelo je nad 30 oseb. Bolezen se tako razširja, da bodo prihodnji teden zaprli tudi šole, ker se boje, da se bolezen raznese med otroke.

Ublaženje je prohibicijske postav bi bilo skoro gotovo umestno

Washington, 19. aprila. George W. Wickersham, eden prvih odvetnikov Amerike, in ki je bil od Hooverja imenovan za načelnika posebne komisije, ki naj preiskuje posledice prohibicije in položaj zločinov v Zedinjenih državah, je danes govoril pred skupino urednikov. Izjavil se je, da bi ublaženje prohibicije je najbrž pomagalo, da se odpravijo številni zločini v Ameriki, vendar, je pristavil, ni prav gotovo o tem. Prosil pa je urednike, da z vso močjo podpirajo prohibicijsko postav, dokler je zapisana v postavnih knjigah. Medtem se pa poroča, da je Henry Curran, načelnik organizacije, ki se bori proti prohibiciji, izjavil pred senatnim preiskovalnim odborom, da ima od predsednika Hooverja pismo, v katerem se je Hoover baje izrazil, da "zelo dvomi, ako je mogoče prohibicijo spolnovati." Hoover da je posvetil mnogo pozornosti prohibiciji, in je prišel do prepričanja, da se postava nikakor ne more spolnovati.

Lepo gospodarstvo

Pred poldrugim letom so dr. zavljeni v Clevelandu dovolili mestni vladi, da si najame posojilo v svoti \$2,500,000, da se zgradi ogromen stadion ob jezeruški obali. Z delom se ni še pričelo. Denar je tu. Toda razni inženirji, promoterji in grahtarji so potrošili od tega denarja že svoto \$162,000, ne da bi danes ljudje sploh vedeli, kje se bo nahajal stadion. Lepo gospodarstvo.

Avto žrtve

Letos je bilo v Clevelandu ubitih že 67 oseb od avtomobilov, dočim je bilo lansko leto v istem času le 54 žrtev.

Seveda, tako se glasi star pregovor, nevaležnost je plačilo sveta

Chicago, 19. aprila. Vprašanje je, ali je oseba, ki je hotela storiti samomor, in katero je zdravnik proti njeni volji rešil in ohranil pri življenju, dolžna, da plača zdravniku za njegovo pomoč? Walther Blohm je obupal nad življenjem. Vlegel se je v posteljo, ko je poprej odplin in potem gumijaste cevi si napeljal plin v svoja usta v name, da bi se zadušil. Stanovalec v isti hiši so pa začutili plinov duh, vdrl so v sosedno sobo in videli prizor. Potegnili so napol zadušenemu človeku plinovo cev iz ust in poklicali zdravnika. Zdravniku se je posrečilo obupanca ohraniti pri življenju. Toda Blohm pa s tem nikakor ni bil zadovoljen. Namesto da bi se zdravniku zahvalil, da ga je ohranil pri življenju, ga je posteno opsoval in mu povedal, naj se raje zanima za svoje lastne zadeve, ne pa za razmere ljudi, ki ga nič ne brigajo. Zdravnik je predložil račun za svoje delo, katerega računa pa Blohm neče plačati, češ, da ni zdravnika klical. In v tem je kandidata za samomor podpirala tudi njegova žena, ki je izjavila, da ji je vseeno, če je njen mož pri življenju ali ne. Rekla je, da bi raje videla, da nima več moža. Zdravnik pa je vložil tožbo proti samomorski kandidatu, in slučaj bo te dni enkrat zanimal tukajšne sodnike.

Župan v škripcih

V bližnji vasi Linndale imajo za župana nekega Thomas O'Malia, ki je v neprestanih sporih in prepirih s svojimi vaščani. Sedaj je pet nevoljnih vaščanov vložilo na probatni sodniji prošnjo, da se odstrani župana iz urada, ker baje ne izpolnjuje prohibicijske postav. No, če ni kaj hujšega, naj ga le pustijo. Menda ravno oni, ki ga tožijo, sami najbolj kršijo prohibicijsko postav.

Polcija na delu

V noči med preteklim petkom in soboto je policija v Clevelandu aretirala 388 avtomobilistov, ki so kršili to ali ono avtomobilsko postav. To je eden največjih pogonov na avtomobiliste zadnje čase.

Skok v smrt

Wm. Granfield, 54 let star, je skočil iz 9. nadstropja hotela Statler na cestni tlak. Bil je takoj mrtev. Granfield je že delj časa bolehal, radičesar je šel raje v smrt kot bi trpel.

Za mladinsko šolo

Društvo sv. Janeza Krst. št. 37 J. S. K. J. je sklenilo na svoji seji v nedeljo darovati \$10.00 v spodboro Slovenske mladinske šole S. N. Doma. Iskrena hvala društvu.

Draga rasa

Dva loveca sta bila te dni aretirana blizu Fremont, Ohio, ker sta lovila divje race. Državni lovski nadzorniki so zasačili oba pri streljanju. Obsojena sta bila v plačilo \$125.00 kazni.

Mrs. Detelec umrla

V State bolnici je v nedeljo umrla Slavka Detelec, rodom Hrvatica. Pogreb se vrši v sredo dopoldne pod vodstvom A. Grdina & Sons. Bodi ji ohranjen blag spomin!

Vreme

Pirhi so razsekani, šunke so zginile, želodci prebavljajo, samo "the only Slovenian daily between Chicago and New York" še vedno praznuje — post!

Nove naselniške postav se kujejo v senatu in poslanski zbornici

Washington, 19. aprila. Sedanja brezposelnost povzroča v kongresu, da se stavijo vsakovrstni predlogi glede nadaljnje omejitve naseljevanja v Zedinjenih državah. Poleg tega so komunistične propagande v Ameriki povzročile toliko, da bo kongres skoro gotovo naredil postav, glasom katere ne bo v bodočnosti mogoče nobenemu rdečkarju priti v Zedinjene države. Kongresman Allen, republikanec, iz Kansasa, je staval predlog, da se naseljevanje v Zedinjene države sploh prepove za prihodnjih deset let. Vsaka kveča za vsak narod mora prenehati. Kongres, kakor danes obstoji, je mnenja, da so vzrok brezposelnosti v Zedinjenih državah, novi naseljenci. Kongres je sicer sprejel novo tarifno postav, ki daje ameriškim industrijam milijone novega dobička, naredil pa ni ničesar glede odprave brezposelnosti. Obenem se poroča, da je vložil kongresman Johnson, ki je načelnik odseka poslanske zbornice za naselniške zadeve, nov predlog v poslanski zbornici, ki naj naseljevanje kratkoma omeji. Viden, če je, kot da se kongres z vso silo boji novih naseljencev, ki vendar prineso s seboj milijone dolarjev premoženja, čvrste življenjske sile in nove odjemalce za ameriško blago. Pričakuje se pa, da sedanji kongres ne bo naredil definitivnega koraka glede spremembe naselniških postav, ker se v jeseni vršijo volitve, katerih posledica bo najbrž, da bo večina sedanjih kongresmanov zavrnjenih in zavzamejo njih mesta novi ljudje, ki imajo popolnoma druge nazore, kot sedanji kongresmani.

Aretacija moža, ki je ubil mlado dekle

Washington, 19. aprila. Oblasti v Arlington, Virginia, so sinoči aretirale trgovskega potnika Marvin Sissen v zvezi z umorom mlade stenografinke, Mary Baker, pretekli teden. Sissen, ki je star 35 let, oženjen in oče več otrok, je bil aretiran na svojem domu. Izjavil se je, da lahko dokaže, da na dan umora ni bil v Washingtonu. Njegova žena je izjavila, da je bil tudi dan prej doma, toda ko so ga na policiji dalj časa izpraševali, se je zapletel v nasprotja, radičesar ga je policija sklenila pridržati v zaporu.

Štirje ubiti, ko je zrakoplov zadel žico

Jersey City, 19. aprila. Kanadski zrakoplov je danes v bližini tega mesta, ko je letel zelo nizko, zadel v električni kabel, v katerem se je nahajalo 132,000 voltov elektrike. Zrakoplov je začel takoj goreti, in vse štiri osebe, med njimi ena ženska, ki so se nahajali v zrakoplovu, so zgorele. Med mrtvimi je tudi grof Henry de la Vaulz, predsednik francoske zrakoplovne družbe.

No, tudi ječe niso več varne pred žganjem

Rushville, Ill., 19. aprila. — Šerif tega okraja je včeraj naredil pogon na mestno ječo, kjer je dobil dve galoni žganja in štavo praznih steklenic. Žganje so dobili pri jetnikih. Pogon se je naredil, ko je bil odsoten mestni ječar.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays
NAROCNINA:

Za Ameriko, celo leto \$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko, pol leta \$3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po raznašalci: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00
Za Evropo in Kanado je ista cena kot za Cleveland po pošti.
Posamezna številka 3 cente.

Vas pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628.
JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRO, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83

No. 93. Mon. April 21st, 1930.

Pšice in strelice.

Vesel norec ima več prijateljev kot pa čmeren učenjak.

Edina pametna poroka je za onega moža, ki vzame bogato deklico iz ljubezni.

Vsak nasvet je dober in sicer iz dveh razlogov: Ali mu sledimo, ali ga pa v nemar pustimo.

Kadar je ljubezen sveta, tedaj imajo gledalci okoli navadno jako ostre oči.

Škoda je, ker si nihče na svoj nekrolog ne more spoditi denarja.

So ljudje, ki lahko zgubijo svojo reputacijo, ne da bi se živ krst zmenil za to!

Mi vidimo sonce vedno za oblaki — drugih!

Koliko dobrega bi lahko včeraj naredil, če ne bi s svojo idejo in s svojim delom čakal do jutri.

Pa naj si je solnce še tako žarko, pa pride vselej človek, ki pravi, da bo solnce kmalu zašlo!

Zakon je le tedaj loterija, kadar ste zadeli — terno!

Na svetu so pevci in pevci — pa tudi ljudje, ki mislijo, da so pevci.

Največja redkost na svetu je zdrav človeški razum.

Nismo nikdar stari dovolj, da se ne bi naučili, kar nima nobene veljave za nas.

Diplomat je mož, ki si zapomni rojstni dan kakšne gospodične, toda pozabi pa na njeno rojstno leto.

Sorodniki (bogati) so nam vedno milejši kot pa prijatelji.

Skopost se začne tam, kjer se neha varčnost.

Kdor v svojem življenju ni nikdar naredil napake, ta je naredil največjo napako, kajti tak človek v svojem življenju sploh nikdar delal ni.

Stava je samo tedaj zločin, kadar zgubite.

Psi, ki vedno lajajo, in ljudje, ki veliko govorijo, navadno ničesar ne naredijo.

Pravijo, da je čas denar, toda samo za one ljudi, ki ga imajo. Za ljudi pa, ki nimajo nobenega denarja, ni čas vreden niti centa.

So ljudje, ki začnejo svojo kariero spodaj, so ljudje, ki nehajo s svojo kariero spodaj, so pa tudi ljudje, ki naredijo oboje.

Mož lahko tako propade, da sploh ne more nižje pasti, toda mož se lahko tako visoko dvigne, da se dviga vedno še za eno stopnjo višje.

Vsaka možnja napolnjena s tujim denarjem postane kmalu prazna.

Kdor vedno slabo govori o drugih ljudeh, ta pozna ves svet, samo — samega sebe ne!

Vesti iz domovine

Vlomi v Toplice. Med prebivalstvom Toplice na Dolenjskem je nastalo dne 3. aprila jutraj precejšnje razburjenje, ko so se razširile vesti o treh drznih vlomih pri uglednih domačinih. Prva je na vsežgodaj opazila, da je bilo vlomljeno v domačo hišo žena znanega gostilničarja ter izdelovalca sodavice ga. Sitarjeva. Ko je prišla v kuhinjo, ji je bilo takoj jasno, da so imeli ponoči neljub obisk. Res je nato našla v gostilniških prostorih odprte predale, od katerih so bili mnogi izpraznjeni. — Sličen obisk je imel topliški župan, gostilničar in trgovec, g. Pečjak. Ponoči je čul ropot, radi česar je vstal ter pogledal skozi okno. Ker ni ničesar opazil,

se je vlegel nazaj. Drugega jutra pa je našel izločno okno trgovine odprto ter predmete, ki so bili v njem, razmetane na prostem. Odneselega mu ni bilo ničesar, ker so se tatovi najbrže prestrašili in zbežali, ko je odprl okno. Nekoliko več sreče pa so imeli vlomilci v mesnici topliškega mesarja g. Šolarja, kjer so odnesli nekaj gotovine.

Smrt ugledne Trnovčanke. V Cerkevni ulici v Trnovem pri Ljubljani je umrla v lepi starosti 76 let ga. Terezija Zagorčeva. Poznalo je to blago ženo vse trnovsko in krakovsko predmestje. Bila je vzorna žena v vsakem pogledu. Po rodu je bila iz Šmihela pri Novem mestu; mož ji je umrl že pred 40 leti,

njena edina hčerka je poročena z znanim pekovskim mojstrom Markičem v Trnovem. Pokojnica je bila že prababica, kar je pač danes redek primer.

Krvav zločin na sodišču. Na sodišču v Vinkovcih je bil dne 3. aprila popoldne izvršen zagonečen umor. V arhiv sodišča je prišel sodni služitelj Ivan Gecić ter je, ne da bi izpregovoril besedo, z revolverjem ustrelil sodnega uradnika Lukšiča, ki se je takoj zgrudil na tla. S težačo pa je zopet vstal ter skušal zbežati na hodnik. Gecić pa je še enkrat ustrelil nanj in ga je smrtno zadel. Lukšič je čez par minut izdihnil. Atentator je bil aretiran in izroččen sodišču. Motiv atentata ni znan, domneva pa se, da gre za neko maščevanje.

Blizu smrti. V Klinčevem mlinu v Škofji vasi pri Celju je zgrabil transiljski jermen 28 letnega mlinarja Leopolda Dvoršaka iz Škofje vasi in ga potegnil s seboj v višino. K sreči je nesrečo opazil neki drugi slučajno se v bližini nahajajoči delavec, ki je urno snel jermen s kolesa in s tem rešil Dvoršaka smrti. Mladi mlinar je obležal na tleh nezavesten, ker je dobil močan pretres možganov. V celjski bolnici, kamor so ga prepeljali, je kmalu prišel k zavesti in je zdaj izven nevarnosti.

V Škofjani pri Mokronogu je umrla dne 4. aprila ga. Neža Marinič, žena škofjanskega župana Antona Mariniča. Dobro ženo in mater je zavrtna bolezen položila na prezgodnji mrtaški oder. Ranjka je bila blagega in usmiljenega srca in obče spoštovana.

Belokrajinski kotic. — "V goru!" Vse hiti, vse poganja. Človek in žival, vse je pohitelo v goru. Saj ne vemo, če bo jesen dala kupca za pridelek, pa vendar vse čuti, da Bela krajina brez trte ni več naša dežela. Spet odmeva petje in vriskanje, novi koli rastejo iz tal, trte se bude v solnčno pomlad, toda — evo je naše nepravilne — ne bodo se zbudile več vse. Po cele kope korenin najdeš nagromadenih tu in tam, pa morda ne veš, kaj je to. Leto so, leta, tako si morda presodiš; tudi trta ne bo sočnemu dnevu trobila, tudi njena leta se šteta.

In vendar so te odmrle trte še mlade, še bi lahko živele in rodile — pa ne bodo več. To so sadi lanske zime! Sedaj se šele prav vidi, kako veliki razdejaje je pustila za seboj.

Umrla je v Ljubljani Neža Belak, žena trafikanta.

Smrt v Litiji. V predilniških stavbah je 24. marca v najlepši moški dobi 46 let star, v 4 dneh umrl na pljučnici, daleč na okoli znan voznik in dober poznavalec konj g. Tonč Svarc. Bil je mirnega in blagega značaja, ki ni imel nobenega neprijatelja. — Prvi je bil vedno po koncu in šel buditi druge voznike na "furo." Bil je marljiv in zanesljiv možakar, na katerega se je vsakdo lahko zanesel. — Kako je bil priljubljen, priča vzlic slabemu vremenu velik pogreb, ki se je vršil iz stavb na farno pokopališče na Savo, katerega so se z vozmi udeležili skoro vsi litijski in okoliški vozniki, ki so mu poklonili lep venec rdečih nageljnov. — V starost 76 let je umrla ga. Nežika Benegalija v Litiji, ki je skozi vse življenje pošteno služila po litijskih hišah in je bila vsled svoje marljivosti in tihe narave vespovsod priljubljena.

Samomor 11-letnega dečka. V vasi Kuzminu se je pripetil žalosten slučaj. 11 letni Dragutin Mojsilović je izvršil samomor, ker je mislil, da je njegova mati umrla, ko je padla z lestve. Deček je vzel puško, se z njo ustrelil v trebuh in bil takoj mrtev. Mati pa je v resnici dobila le neznatne poškodbe. Vsa družina Mojsilovićev je tuberkulozna in je gotovo tudi to vplivalo na strašno dejanje malega dečka.

V šmartnem pri Kranju je umrl g. Gašper Slavec, doma iz Postojne, katero je zapustil, ko mu je leta 1927 pogorela vsa do-

(Pavla Rovanova)

MRTVA HIŠA.

Pod strmim, dobro obsežnim hribom sanja v tišem gorskem zatišju mirna, vasica in zvedave zre preko manjših hribov in dolin v sinje morje. Hiše slone v vodoravni črti druga ob drugi, kakor bi se držale za roke in bi kakor razposajena mladina počasi drsele v dolino. Kadar se zdrami solnce, pošlje svoje prve žarke pozdrave v to vasico in ves dan se ji dobrika, jo boža in kopa v svoji mehki prijetni toploti in svetlobi. Zvečer, predne zatone, se s škratnim poljubom poslovi od nje, da vsa zagori in zablješči, kakor od božje milosti obžarjena. Še vaščani, vračajoči se z dela, čutijo ta pekoči poljub, se nasmehnejo in pospešijo korake k večernemu oddihu in počitku.

Redkodaj butne razburkane morje življenja ob to tiho gorsko zavetišče. In če se dvigne razdivjan val, treščijo ob ta ali oni pristan, ga pač stresse in ruši, a zrušiti ga ne more. Kakor bi stal pod mogočno zaščito strmega hribovja in bi ga to z ljubečimi rokami prižemalo na svoja prsa.

Eno samo veliko znamenje stoji sredi vasi v svari vsem vaščanom: to je mrtva hiša. Kakor slepa deklica med vriskajočo mladino, je žalostna, zamišljena v lepše čase, ki so ji bili do deljeni. Sedaj pa je mrtva, tiha in prazna. Vsa okna so zagrunjena s temnimi zavesami in vrata v tečajih rjavijo. Po pustih in mračnih sobah pa gospodari pajek z veliko družino. Časih pride stara gospodična iz mesta, da prežrači in počisti sobe in druge prostore. To delo opravlja z mrzlično hitrostjo, da zopet čimprej odide. Hiša pa zapade prejšnji toposti in pozabljenju.

Bili pa so časi, ko je tudi v tej hiši vladalo vrvenje in življenje. V komaj sezidano se je nastanila mlada zakonska dvojica. Ona, šestnajstletna vaška krasotica, idealno upolno dekle, ki je smehljajoče zrla v rožnato bodočnost. On, visok, zal mladenič, komaj za par let starejši od nje. Dve mladosti sta se srečali na križpoti in se zvezali brez življenjskih izkušenj.

Že po prvih mesecih zakona je ugasnil rožnat sijaj v njenih očeh. Svetla zvezda idealov in upov se je utnila. Njeno neizkušeno srce je z vsakim dnem spoznavalo njegov sebični, brezobzirni značaj. Ljubil je v njej pridno, varčno gospodinjvo in dekle. Vsa njena mehka čustva in udani pogledi, polni prošnje po nežni ljubezni, niso našli poti v njegovo zakrknjeno srce. Tako je začela počasi hirati velika, vroča ljubezen, ki se je rodila v maju njenega življenja, pa je bila tako prezirana in zavržena. Ena sama lučka je še trepetala na obzorju njene mlade zakonske dobe. Čutila je novo življenje pod svojim sreem, v katero je z zadnjo močjo upala in verovala. Videla bo majhno neobgljenčje, ki se ga bo oklenilo z drobnimi ročicami. Toplo telesce bo počivalo na njegovem srcu in ga presunilo in preobrazilo. Sklonil se bo k njej, jo požal in se ji zahvalil za to tiho srečo.

Ko pa je ležala trudna in izmučena v belih blazinah, jo je komaj pogledal. Izrazil je pač željo, da bi kaj kmalu vstala, ker gre v gospodinjstvo vse narobe, in pa, da bi kaj kmalu dorastel, ki mu bo pomagal pri gospodarskih in kupčijskih zadevah. To pa je bilo tudi vse. Tako ji je s sirovo roko ugasnil še ta droben plamenček njenega srca, ki se je krčilo v divjem obupu na razvalinah svoje mlade sreče. Po bledem obličju so ji lile solze trpke bolesti in kapale na speče dete. Sklonila se je k njemu, ga stisnila k sebi, poljubila in nazivala z najslajšimi imeni. Dete se je zbudilo, vprlo vanjo svoje lepe modre oči, iz katerih ji je sijala uteha in tolažba.

Komaj je dopolnil otrok eno leto, mu je sledil že drugi in sledilo jih je še enajst. Na trinajst delov je razrezala mlada mati svoje srce in jih razdelila med nje. Oče je skoparil z denarjem za vzgojo, še bolj pa z ljubeznijo. Otroci so trepetali pred njim in se mu skrivali. Če mu bilo vse po godu, jih je klenil in pretepal, da so zbegani pri tekli k materi, ki je z njimi vred plakala. Tako so rastle od velike materine ljubezni obdani in pod udarci očetove palice v kaj čudne značaje. S strahom je spoznala mati, da ji vseh trinajst delov razrezanega srca izžema in izkorišča. Ali niso mogli, ali niso hoteli spoznati njene življenske žrtve, darovane na oltarju materinstva. Od solz so se ji zameglile oči, usta so pozabila na smeh, hrbet se je krivil in čakal novih udarcev.

Starejša sinova, ki sta se šolala v mestu, sta venomer pisarila po denar. Zalegel pa ni denar, še manj pisma s prosečnimi opomin. Srednja hčerka se je mlada poročila na dobro imovino. A komaj je preteklo dobro leto, sta zapravila z možem na potovanjih in v luksuznem življenju vse. In pomagala je, kolikor je mogla. Na tišem je prodala vse svoje, kar se ni pogrešalo z očmi, in jih rešila, če tudi morda samo za kratek čas. Dve mlajši hčerki sta bili pri teti, bogati stari samici, ki pa ni bila kos veliki nalogi nadzorstva teh dveh tako zvihranih bitij. Sele na prošnje in solze materine jih je obdržala. Še najbolj zadovoljna je bila z najmlajšima, ki sta drug za drugim odšla v večnost. Ostali trije so bili na domu. Delali so doma pod očetovim strogim očesom. Drugače pa so lenarili, se potepali, zapravljali denar in čas po gostilnah in slabih družbah.

Koliko noči je preklečala vsa trudna in izmučena pred podobno Križanega in ihtela k Vsemogočnemu: O Bog, če je Tvoja volja, vzemi ta kelih, trpljenja in če nisem vredna, pomagaj mi vsaj, da dvignem to strašno breme, ki si mi ga namenil. Svoje sina si se usmili na težki, križevi poti, usmili se tudi mene in pošlji mi Simona iz Cirenne v tolažbo in pomoč.

A prišla ni pomoč, ne tolažba. Otroci so rastle strastem in pogubi. Do zadnjega vinarja, do zadnje kaplje krvi so ji iztisnili. Ko je dala vse, še tisto, ki bi ne smela, je padla kocka.

Nenadna vest o samomoru najstarejšega sina jo je zgrudila nezavestno na tla. Zdravnik jo je pač spravil k zavesti, ali k moči nikoli več. Mirna in udana je čakala rešitve in ločitve. Za dober mesec dni je počivala med svečami in iz svežega zelenja se je smehljaj dekliski obraz v sreči in pokoju. Otroci so jokali ob njeni smrti in komaj sedaj spoznali, kaj jim je bila in kaj so izgubili. Mož pa je mirno šel preko vsega tega, le skrb za gospodinjstvo mu je rojila po glavi.

Po njeni smrti je šlo premoženje vidno navzdol. V kuhinji so gospodinjile dekle svojim žepom. Otroci so zagrabil vsak svoj kos, vlekli in natezali, kar se je dalo. Gospodar je živel sam sebi, udal se pijači in večnoma dremal v svoji sobi. Tri leta leta po njeni smrti so našli mrtvega, od kapi zadetega v njegovi sobi. Tako se je pretrgala še zadnja vez, ki jih je držala.

Prodali so vse skupaj za male denarje, odšli v svet in se tam izgubili.

Sredi vasi pa stoji hiša, mrtva, tiha. Samo v nočeh plava nemirna duša rajnice po temnih prostorih in išče svoje izgubljene otroke. . .

1. APRIL

1. april je nevaran dan. Kdor le more, "potegne" koga in tudi najboljšemu prijatelju ni zapupati.

Navada pošiljati po "aprila" je stara okrog 300 let. Do začetka 17. stoletja ni nobenega sledu o tem, čeprav so burke in sale že od nekdaj priljubljene pri vseh slojih. Gotovo je navada starejša, kakor nam povedo poročila. Prvo vest srečamo leta 1634 na Lotarinskem in sicer v zvezi z visoko politiko. Karel IV., vojvoda Lotarinski, se je takrat pridružil sovražnikom francoskega kralja Ludovika XIII. in je še poprej silno razjezil Richelieu-a. Ta je izrazil priliko in francoske čete so vdrle na Lotarinsko in oblegale Luneville. V tem mestu sta se nahajala Franc Lotarinski; z vlado poverjeni brat pobeglega vojvode in princezinja Klavdija Lotarinska. Richelieu se je nameraval polastiti Klavdije in jo poročiti s kakim princem francoske krvi, da bi vsaj naknadno nekoliko opravičil aneksijo Lotarinske. Franc Lotarinski je pa velikega minisaru prekrizal račun: poročil se je s princezino Klavdijo. Novoporočeno dvojico so Francozi nato odpeljali v utrjeno mesto Nancy in strogo stražili. Upali so, da se jim bo posrečilo zakon razveljaviti. Franc je iskal prilike za beg in si je za to izbral 1. april. Vest o svojem ta dan nameravanem begu je dal razširiti po vsem mestu. Francozi so malo prej iz Lotarinske čuli nekaj, o aprilskih potegavčinah in so mislili, da jih hoče princ potegniti za 1. april. Ko je knežja dvojica 1. aprila zgodaj zjutraj v kmečki obleki res pobegnila, so bili Francozi tako prepričani, da jih Franc "vleče," da neki kmetici, ki je sporočila, da je videla preoblečeno knežjo dvojico, iti skozi mestna vrata, sploh niso verjeli ampak se je straža smejala, češ, da se ne da potegniti za aprila. Ko so se res prepričali, da sta res pobegnila, sta bila begunca že daleč za gorami.

Navada se je polagoma razširila po vsej Evropi. Prve literarne priče so na Angleškem iz leta 1711: pri Addisonu in Swiftu. V svojem "Journal to Stella" objavlja Swift 1. aprila tole šalo: "Preteklo noč je potres porušil palačo v vojvode Buckinghamskega, ki se je do polovice vdrla v zemljo." — Seveda je vse mesto drlo gledat porušeno palačo. Ko so ljudje videli, da so "potegnjeni," so se seveda silno hudovali, pa še sram jih je bilo in so se potepeno zopet razšli.

BOBNAJOČA LADY

Ta mesec bo v nekem glasbenem zavodu v Londonu nastopila bobnarica, ki je prvič stara 83 let, drugič je lady, tretjič pa je ena najboljših bobnaric Anglije, in ki je vse svoje življenje samo radi bobnanja bobnala. Nikakor niso bile denarne skrb, ki so lady Emely Dyke, soprogo graščaka v Lullingstone, pripravile na to, da se je lotila bobnanja. Lady Emely se je posvetila bobnanju, ko je njena hčerka začela s — klavirjem. Ne da bi preglasila muzikalna izvajanja svoje hčerke, marveč da bi zboljšala njen ritem, je začela dobra mati toliči takt s prstmi. S tem se ji je pojavil nov svet, svet bobnanja. Sledili so resni študiji, nastopi najprej na malih in nato na večjih koncertih, dokler ni slava lady Emely tako narastla, da jo je odlični londonski glasbeni zavod naprosil, naj mu izkaže čast z gostovanjem. Bobnanje je duševno in zdravstveno na lady izbornou učinkovalo, zakaj 83-letna gospa je še tako sveža in mladostna, da se ji vsi čudijo. Še bolj zanimivo pa je, da bobnanje na gradu Lullingstone tudi graščaku ni škodilo, zakaj njegova soproga ga bo letos zbobnala v njegovo trindevetdeseto leto.

Delil jim je in pravil: (Dalje prihodnjič.)

Če verjamate, al' pa ne...

Pa je oče Matevž vzel v roke Matijca, mu sukal bučo, napel pamet in napletel s prekoristnimi nauki. Učil ga je in svaril, potem ga je pa zapodil v cerkev.

"Gaspud najso hudi, drugače če si se česna preveč najedel pred spovedjo — vajš po česnu gre huda sapa iz ust, vsakemu ni povšeči. Nič se jih ne boj in jim popravi razloži in povej, kaj si dajal in počel. Boš videl, de ne bo napak."

Matijec gre in se skesano izpoveduje, kaj vse je delal in počel.

"Najpoprajt sem s krivcem leskovih palic nasajkal. Potlej sem vitre klal in ravnal. Obodi kriviti in šivati pa še ne znam, vajste, se bom poboljšal. Potlej sem pa z očetom suho robo po svajtu potiskal."

Gospod poslušajo, pokimajo in pravijo: "V žagrad pojdi, tam bo obhajilo."

Matijec uboga, kakor so mu veleli. Gospod pridejo za njim, v kotu je stala palica, pa ga poštono natreskajo. Matijec pride domov, ga vpraša oče:

"Nu, ljubi moj lajpi sin, kako je kaj blu?"

Sin pove: "Spoved rajs ni bila napak, ali obhajilo, obhajilo se mi je po grbi lomilo."

Mater je peklo, da se sinek ni obnesel pred gospodom. Pa ga je šla opravičevati, češ, ni se nalašč tako nerodno izpovedal, le prav ni razumel očetovih naukov.

Gospod so bili dobri in so mu odpustili in mati jih je nazadnje še preprosila, da ga vzemo za ministranta.

"Naj bo," so rekli, "poskusim ga, kako bo vozilo, če mi ne prekuene svetega opravila."

"Ministrirat znam, o jej, saj še Jerin Jakec zna, ki ga z ano roko vržem. Le tu mi ne gre v glavo, kedaj je treba, de pozvončkjam."

"Kar mene v cerkvi poslušaj," ga je potolažila mati. "Kadar bom zakašljala, tačas pa pozvončkaj, to ti bodi ranku znamenje."

Prišla je sv. maša, ki je Matijec pri nji stregel. Ali se je zgodilo, da je bila mati Mina prehlajena in je vso mašo prekašljala in prekehala. Matijec pa je verno, kakor ga je bila podučila, za njo zvončkjal in zvončkjal, še pri evangeliju, da ljudje niso vedeli, ali bi vstali, ali bi klečali.

Po maši so mu stisnili gospod krajcar v roko zato, ker jim je stregel, še enega pa zato, da ga ne bo več blizu.

"Veš," so rekli, "krivo vero smo že imeli, pa se ni toliko obnesla, da bi mi jo ministranti spet obnovljali."

Modrost Matijčeva je bolj in bolj rastla z leti. Pravijo, kadar je šel raket lovit v potok, si je večkrat v roke pljunil, da bo bolj trdo prijemal. In se je raznesel glas njegove učenosti. Se je primerilo, da so naleteli na ježa in nihče ni vedel, kakšna je to zver. Potem so dejali: "Matevžev Matijec bo vedel, kaj je, Matevžev Matijec naj pride."

Gredo ponj, pride, si ogleda ježa in pravi: "Ali je volk, ali pa medved, če naj mar lisica!"

△

Lončar Matevž ni dal fanta šolat, seveda, ker je bil brez šole dosti učen in moder. Drugi pa so dali svoje in kar se je tega ribniškega sejmena modrilo po ljubljanskih latinskih šolah, mu je lončar Matevž, kadar ga je pot z robo pripeljala v Ljubljano, seboj prinašal z doma pozdravov in česa boljšega.

Delil jim je in pravil:

(Dalje prihodnjič.)

KOLEDAR

DRUŠTVENIH
PRIREDITEV

1930	April	1930
Su	Mo	Tu
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30

APRIL

22.—Young Men's Club, št. 36 SDZ, ples v spodnji dvorani S. N. Doma.

24.—Vandalier Club, ples v avditoriju S. N. Doma.

26.—Društvo Lipa, št. 129, SNPJ. Zabava in ples v spodnji dvorani SND.

26.—Društvo Cavaliers priredi veselico v Slov. Dr. Domu v Euclid Village.

26.—Društvo Euclid Circle, št. 189 J. S. K. J., veselica, Slov. Dr. Dom.

26.—Vesela družba sv. Janeza Krstnika št. 71 JSKJ, v Slovenskem Domu na Holmes Ave.

27.—Člani Altarnega društva fare sv. Kristine priredijo št. 189 J. S. K. J., veselica, Slov. Dr. Dom.

27.—Hrvatsko Gospojinsko društvo priredi predstavo in ples v Grdinovi dvorani.

27.—Slovenska Mladinska Sola, SND. Otroška pomladna predstava v avditoriju SND.

27.—Pevsko društvo Cvet priredi koncert v Slovenski Dvorani na Prince Ave.

27.—Banket družba sv. Ane št. 150, K. S. K. J., v S. N. Domu v Newburgu.

27.—Gospojinski klub H. N. Doma, predstava in ples, v Grdinovi dvorani.

27.—Altarno društvo priredi zabavni večer v Slovenskem Domu na Holmes Ave.

MAJ

3.—Društvo Euclid Sports priredi veselico v Slov. Dr. Domu v Euclid Village.

3.—Društvo sv. Cecilije, št. 88, SDZ. Ples v spodnji dvorani SND.

3.—Kleaver Kids Klub ima plesno veselico v Slovenskem Domu na Holmes Ave.

4.—Dramatično društvo Krka priredi Shakespearjevo igro "Beneški trgovec" v S. N. Domu na 80. cesti.

4.—Pevsko društvo "Blau Donau." Koncert v Avditoriju SND.

4.—Društvo Euclid št. 29 SDZ priredi plesno veselico v S. D. D. na Recher Ave.

4.—Pevsko društvo Zorislava priredi veselico s petjem v spodnjih šolskih prostorih na Bliss Rd.

4.—Ženski odsek Slov. Del. Zadr. priredi banket v Slovenskem Domu na Holmes Ave.

10.—Basketball Team društva sv. Ane št. 4 S. D. Z., ples, v Grdinovi dvorani.

10.—Community Welfare Club, ples v spodnji dvorani S. N. Doma na St. Clair Ave.

10.—Društvo Loyalties št. 590 SNPJ priredi plesno veselico v Slovenskem Domu na Holmes Ave.

11.—Fara sv. Kristine priredi izvrstno domačo zabavo v spodnjih šolskih prostorih na Bliss Rd.

11.—Materinska prireditev društva Orel v S. N. Domu v Euclid Village.

11.—Piknik S. N. Doma v Maple Heights, na farmi pri Goriški na Green Rd.

11.—Piknik delavcev slovenske tovarne Euclid Foundry Co. na Špelkotovem vrtu, Noble, O.

11.—Podružnica št. 15 S. Z. Z. v Newburgu priredi piknik v Maple Gardens.

11.—Praznovanje 20-letnice društva Slovenskih Lovcev sv. Eustahija. Piknik na prostoru Slov. Društvenega Doma v Euclid Village.

17.—Društvo Na Jutrovem, št. 477 S. N. P. J., priredi plesno veselico v Slov. Del. Dvorani na Prince Ave.

18.—Društvo Triglav uprizaro izborna komedijo "Izbi-

ralka" v S. N. Domu.

18.—Društvo sv. Cirila in Metoda št. 18 S. D. Z. ima blagoslovljenje in razvitje zastave v Knausovi dvorani.

18.—Dramsko društvo Triglav. Predstava v avditoriju SND.

18.—Društvo Zapadna Zvezda priredi piknik na prostorih Slov. Dr. Doma v Euclid Village.

18.—Društvo sv. Kristine št. 219 KSKJ priredi prvi piknik na Špelkotovih prostorih v Noble, O.

21.—Izredna delniška seja S. N. Doma, v avditoriju.

24.—Društvo sv. Cirila in Metoda, K. S. K. J., veselica, Slov. Dr. Dom.

24.—Društvo Pioneers, št. 663 HBZ, ples v spodnji dvorani S. N. Doma.

25.—Društvo Imena Jezusovega priredi svojo prvo veselico v spodnjih šolskih prostorih fare sv. Kristine na Bliss Rd.

25.—Piknik združenih društev fare sv. Vida na Špelkotovi farmi.

25.—Piknik društva Progressives na prostorih Slov. Dr. Doma v Euclid Village.

25.—Slovenska Ženska Zvezda št. 32 priredi veselico v spodnjih prostorih na Bliss Rd.

25.—Slovenska Narodna Čitalnica na Holmes Ave. priredi piknik na Močilnikarjevi farmi.

30.—"Društveni Dom" priredi piknik na prostorih Slov. Dr. Doma v Euclid Village.

31.—"Društveni Dom" priredi piknik na prostorih Slov. Dr. Doma v Euclid Village.

JUNIJ

1.—"Društveni Dom" priredi piknik na prostorih Slov. Dr. Doma v Euclid Village.

1.—Slovensko pevsko društvo "Zvon" priredi piknik pri Anton Goriški na Green Rd.

1.—Piknik Slov. Del. Zadr. Zveze na Močilnikarjevi farmi.

6.—Piknik društva Vipavski Raj št. 312 SNPJ na Špelkotovih prostorih.

8.—Društvo Abrašević priredi piknik na Močilnikarjevi farmi.

8.—Federacija društev S. N. P. Jednote priredi piknik na prostorih Slov. Dr. Doma v Euclid Village.

8.—Puknik Slov. Del. Dvorane na Goriškovi farmi v Randallu.

8.—Piknik društva Srca Marije (staro), na Štrubljevih prostorih.

15.—Društvo Bled št. 20 S. D. Z., piknik na Goriškovih prostorih na Green Rd.

15.—Društvo Slovenec, št. 1 S. D. Z., piknik na Špelkotovih prostorih.

15.—Piknik Collinwoodskega Sokola na prostorih Slov. Dr. Doma v Euclid Village.

15.—Carniola Hive št. 493, The Maccabees, ima piknik pri Štrublju na Bliss Rd.

15.—Društvo Collinwoodske Slovenke priredi piknik na Močilnikarjevi farmah.

19.—Piknik Slovenskega Doma na Holmes Ave. na Močilnikarjevi farmi.

22.—Slovenian Root Hunting klub ima piknik na Močilnikarjevi farmi.

22.—Društvo Carniola Tent št. 1288, T. M., ima veselico v Slovenskem Društvenem Domu v Euclid Village.

22.—Društvo Warrensville št. 31 S. D. Z. priredi piknik na Goriškovih prostorih na Green Road.

22.—Društvo Maccabees priredi piknik na prostorih Slov. Dr. Doma v Euclid Village.

22.—Piknik društva Mir št. 142 SNPJ na Špelkotovi farmi.

22.—Piknik društva Mir št. 142 SNPJ na Špelkotovih prostorih.

29.—Piknik društva Glas Clev. Delavcev, št. 9 S. D. Z., na Pintarjevi farmi.

29.—Slovenski Dom, Holmes Ave., ima piknik na Močilnikarjevi farmi.

29.—Praznovanje 10-letnice S. N. Doma v Newburgu. Popoldne koncert, zvečer banket.

29.—Farani iz vseh vasi fare Hnje in okolice priredijo piknik v Maple Gardens, Maple Heights.

29.—Društvo Kras št. 8 SDZ priredi piknik na Špelkotovih prostorih.

29.—Društvo Slovenija priredi piknik na prostorih Slov. Dr. Doma v Euclid Village.

JULIJ

6.—Piknik Kluba slovenskih vdov na Špelkotovih farmah.

6.—Piknik društva sv. Pavla na prostorih Slov. Dr. Doma v Euclid Village.

13.—Društvo št. 120 S. P. Z. priredi piknik na Goriškovi farmi v Noble, O.

13.—Društvo sv. Vida št. 25 KSKJ priredi piknik na Špelkotovih farmah.

13.—Piknik in telovadba društva Slovenski Sokol iz Clevelanda na prostorih Slov. Dr. Doma v Euclid Village.

13.—Piknik S. N. Doma v Maple Heights, v Maple Gardens.

13.—Ženski klub Slovenskega Doma na Holmes Ave. ima piknik na Močilnikarjevi farmi.

20.—Društvo Naprej št. 5 SNPJ ima piknik na Močilnikarjevi farmi.

20.—Društvo Orel, telovadba in piknik na Pintarjevih farmah.

20.—Društvo Danica, št. 34 S. D. Z., ima piknik na Goriškovih prostorih na Green Rd.

20.—Slovenska Ženska Zvezda št. 14, piknik, Slov. Dr. Dom.

20.—Samostojno društvo sv. Alojzija v Newburgu praznuje 30-letnico in priredi piknik v Maple Gardens.

24.—Društvo Jutranja Zora priredi piknik na prostorih Slovenskega Društvenega Doma v Euclidu.

27.—Društvo sv. Marije Magdalene, št. 162 K. S. K. J., priredi piknik na Pintarjevih farmah.

27.—Društvo sv. Jožefa št. 169 KSKJ ima piknik na Močilnikarjevi farmi.

27.—Piknik društva sv. Ane št. 150, K. S. K. J., na cerkvenih prostorih v Maple Heights.

27.—Piknik društva sv. Pavla na prostorih Slov. Dr. Doma v Euclid Village.

31.—Društvo Hrvatski Radiša št. 13 priredi piknik na prostorih Slovenskega Društvenega Doma v Euclid, O.

AVGUST

3.—Društvo Na Jutrovem št. 477 SNPJ priredi piknik na Goriškovih farmah na Green Rd.

3.—Cerkveni pevski zbor Ilirija ima piknik na Goriškovi farmi pri St. Clair Ave., Noble, Ohio.

3.—Piknik društva Zapadna Slovenska Zveza na prostorih Slov. Dr. Doma v Euclid Village.

3.—Piknik društva sv. Katarine št. 29 Z. S. Z. na Špelkotovih farmah.

10.—Pevsko društvo Lira, piknik, na Špelkotovih farmah.

10.—Društvo Cvet priredi piknik na Goriškovi farmi na Green Rd.

10.—Društvo Mihael Granos, piknik, Slov. Dr. Dom.

10.—Društvo sv. Helene št. 193 KSKJ priredi izlet na Goriškovih prostorih v Noble, O.

17.—Socialistični klub, Cleveland, priredi piknik na Močilnikarjevi farmi.

17.—Piknik združenih društev fare sv. Vida na Pintarjevih farmah.

17.—Ženski klub Slov. D. Z. Zveze ima izlet na Goriškovih farmah pri St. Clair Ave., v Noble, O.

17.—Društvo Napredek, pik-

RED IN VARČNOST

Kupuj, česar ne potrebuješ, pa boš moral kmalu prodajati, kar ti je neobhodno potrebno. (Franklin.)

Na vseh koncih in krajih čutimo pomanjkanje, tolikim željam se moramo odreči, tolikokrat preračunati, kam in kako bomo izdalec denar, da bo bolj k pridružen. In ko tako tarnamo, pa iščemo in premišljamo, kako bi iztaknile kje nov vir dohodkov, pozabimo, da bi se morda v hiši sami dalo kaj prihraniti in privarovati.

Ali ne verujete, da je red velikega pomena za dobro gospodarstvo in prijetno razpoloženje v hiši?

Rednost ni šele pridobitev omike, ni samo zahteva novega socialnega življenja, ni muhavost sitne gospodinje, nego je utemeljena že v prvotnem prastarem, pravečnem obstoju vsega stvarjenja in vsega življenja. Biljoni zvezd v vsemirju so podrejeni skrivnostnim silam reda in pravilnosti, zdravje naše je prizadeto, če količikaj motimo redno delovanje najmanjše celice svojega organizma, uho nas zaboli, če se v vrsti glasov le en zvok izmakne z mesta, ki mu je samo od sebe, prirodno določeno v tonovskem sestavu. Istotako je tudi naš mali svet, naš dom, ozko zvezan z zakoni reda. Red je ona sila, ki vlada in vzdržuje svet, pa tudi našo družino, naše gospodarstvo; le v redu je temelj vsemu obstoju. Nered in površnost lahko pokopljeta največje bogastvo; čeprav je tujinam le malenkost, kar propada vsled zanikarnosti, se vendar lahko razraste v nesrečo, če se taki primeri kopičijo.

Ni taka reč, če posode nočijo takoj ne pomiješ. Ali če odlagaš pomivanje večer za večerom, se nesnaga vsakokrat prisuih in drugi dan vselej potrebuješ več sode, več peska in mila, pa tudi bolj moraš drgniti posodo in jo boš seveda prej pokvarila. "Res ni vredno prati vsak teden; ko se malo priberem, operem vse skupaj in si prihranim dvojno žehoto." Pa ni res. Umazanost se zaje v tkanino in jo razjedajo; pri mencanju moraš rabiti več mila in več sile, da odpraviš zastarele madeže. Pa tudi zdravje tvoje je v nevarnosti; manj boš občutila trdnost, če pereš perilo sproti in ne vsake tri tedne ter si razdeliš tako trud na dva ali morda na več delov.

In če pospravljáš vsako smet sproti ter paziš, da ti ne mečejo po tleh papirja in obgrizkov ali pepela, boš veliko pa boljsem, k-

nik, Slov. Dr. Dom.

26.—Društvo Slovenski Dom št. 6 SDZ ima veselico v Slovenskem Društvenem Domu v Euclid, O.

SEPTEMBER

7.—Društvo Abrašević ima piknik na Močilnikarjevi farmi.

OKTOBER

4.—"Vinska trgategv," priredi jo vodstvo Slov. Dr. Doma v Euclid Village.

25.—Društvo Progressives priredi vinski trgategv v prostorih Slov. Dr. Doma v Euclid Village.

NOVEMBER

1.—Društvo Napredne Slovenke št. 137 SNPJ priredi banket ob priliki 20-letnice društvenega obstanka v S. N. Domu.

8.—Vesela skupnih društev J. S. K. Jednote v Sloven. skem Domu na Holmes Ave.

16.—Proslava dvajsetletnice društva Slovenec, št. 1 S. D. Z., v obeh dvoranih S. N. Doma na St. Clair Ave.

27.—Društvo Slovenski Dom, št. 6 S. D. Z., veselica, Slov. Dr. Dom.

DECEMBER

6.—Društvo Progressives priredi veselico v prostorih Slov. Dr. Doma v Euclid Village.

31.—Vesela v Slov. Dr. Domu v Euclid Village, katero priredi vodstvo Društvenega Doma.

kor če samo zjutraj temeljito pometas in puščaš, da ti čez dan smete po mili volji. Prah se ti bo vzdigoval in koliko časa bo treba, da ga očistiš v sobi ali kuhinji. Da ne govorim pri tem o škodljivem učinku prahu na človeška pljuča!

Izmeri svoji družini želodce; ako skuhaš preveč, in posebno če nimaš živali, mečeš pominje proč, nisi li zavrgla s tem denarja? Istotako ni prihranek, če iz strahu, da ne bo ostajalo, kuhaš prepičlo in moraš potem dopolnjevati z dodatki, ki te gotovo več stanejo.

Pred vsem pa mora imeti gospodinja red v računih. Če si točno zapisuje izdatke in dohodke, lahko ob vsakem času ve, koliko ima denarja, koliko ga bo potrebovala do tega in tega časa in koliko lahko potroši za izredne potrebe ali želje. Samo če lahko uvidiš, za kaj si že izdala denar, lahko tudi spoznaš, kje bi se bila lahko omejila, katera stvar ni bila neobhodno potrebna. Gospodinjini denar mora biti točno razdeljen. Najprej odštej vsoto, ki jo potrebuješ za stanarino, kurjavo, šolske potrebščine, dec, za mleko, kruh in še kaj drugega, kar plačuješ na mesec ali teden in kar redno vsak dan potrebuješ. Ostanek potem razračunaj za hrano, obleko in hišne potrebščine. Pri tem dobro preudari, kaj je res potrebno in brez česa lahko prebiješ. Marsikatera ženska kupuje stvari le zato, ker ima priliko, da kupi poceni; zdi se ji, da je storila jako prav. Čez par dni pa vidi, da si radi onega troška ne more kupiti kake stvari, ki ji je neobhodno potrebna.

Katera izmed nas ne pozna v svoji bližini dekleta ali ženske, ki ima začeti več ročnih del, dodelanega pa nobenega. Eno je samo začeto, drugo napol narejeno, tretjemu manjka rob itd. Včasih čaka delo toliko časa, da pride že iz mode, ga načno molji ali lastnici že mine veselje nad njim. Tak nedovršen izdelek ima manj vrednosti, kakor če bi ga sploh ne bilo, kajti material, delo, čas, vse je zapravljeno po nepotrebnem. Kolikokrat jo morda zaboli srce, ko pomisli na neštete ure, katere je preždelala pri vbadanju; koliko bolje bi bilo, da je tisti čas čitala knjigo, ali kopala obleko družini, ali pospravljala pred hišo. Morda bi bilo bolje za njeno zdravje, da bi bila brezdelno ležala ali se sprehajala.

Velike važnosti je varčevanje s časom. Vsako delo bodi opravljeno ob svoji uri. Če ga odložiš za jutri ali za popoldne, se lahko zgodi, da nas nenadoma kaj zadrži. Gospodinja, ki napravi vse ob določenih urah, ima veliko več prostega časa kot ona, ki si urejuje delo po razpoloženju in ne po potrebi.

Vsaki stvari, pa naj bo še tako neznatna, določi v hiši posebno mesto. Kolikokrat si pozabila, kam si odložila šivanje, kje je krtača, kod so raznesli žebelje, kje si pustila škarje, kam si založila krpe itd. Ali bi si ne prihranila časa, slabe volje, morda celo škode, če bi sama spravljala vsako stvar vedno na isto mesto in bi tudi od drugih to strogo zahtevala.

Pri razdelitvi dela in časa pa ne smemo pozabiti, da je potreben tudi odmor. Celokovinski stroj se pokvari, če ga neprestano goniš, pa se ne bo tvoje telo in tvoja duša! Deca, moži, druge osebe v hiši so istotako del tvoje delokroga kakor kuha in pospravljanje. Tvoja lepa beseda, vesel nasme, ura prisrčnega pogovora jim je tako potrebna kakor oprano perilo in zdrav obed. Pa tuintam malo presenečenje v obliki izrednega priboljška ali nepričakovanega daru je družini kot svetel solnčen žarek sredi dolgočasne jesenske megle. In če ti nenadno pride gost v hišo in te zadrži pri kakem rednem delu, ne bodi radi tega nestrpna, ne kvari volje sebi in drugim; se boš že potem hitreje

NORWOOD THEATRE, 6210 St. Clair Ave.

CHARLES BICKFORD and GRETA GARBO in "ANNA CHRISTIE"

PONEDELJEK, TOREK, SREDO,
21, 22. IN 23. APRILA
Greta Garbo v

"Anna Christie"

njena prva govoreča slika
Misteriozno, privlačno, krasno!
Greta ima prikupljiv glas, ki vas
bo kar očaral. Ena najboljših slik
v sezi.

V ČETRTEK IN PETEK

vse govoreče in poječe

"NO, NO, NANETTE"

Alex, Gray, Louise Fazenda, Mildred Harris, Bernice Claire

V SOBOTO

samo en dan:

Dorothy MacKail v

"The Love Racket"

vse govoreče, jako zanimivo

Zenske, ne pozabite da dajemo

ob četrtih in petih lepa darila.

Zakaj si podaljšati bolezen?

\$10.00 X-zarke preiskava za \$1.00

Za hitro in gotovo olajšanje akutnih in kroničnih boleznih, moških in žensk, se posvetujte z Doktor Bailey-jem, ki je z uspehom zdravil tisoče ljudi v zadnjih 30 letih. Vse bolezni v krvi, koži, hemoroidi, otrplosti žil, v želodcu, pljučih, odprtih ranah, visok pritisk krvi, ledice, kronično gnajenje, hitro zdravljenje. Ker se nahajamo v kraju, kjer ni drag rent, imamo lahko nizke cene. Če se sami zdravite, ali rabite zdravila nepravilno, je nevarno.

Doktor BAILEY "specialist"

Soba 402, 737 Prospect Avenue, Cleveland, O.

Uradne ure: 9:30 do 7:30 dnevno, ob nedeljah samo po dogovoru.

Mi gotovimo slovensko

MOŠKA OBLEKA

vestno sčiscena in zlikana samo za 80c

Ako pridemo na vaš dom iskat in nazaj pripeljemo, pridenite še 20c

The Frank Mervar Co.

SLOVENSKA ČISTILNICA

5921 Bonna Ave. Tel. Henderson 7123

Odprto do 8. ure zvečer

A. F. SVETEK CO.

SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD

Pri nas lahko dobite pohreb za 125 DOLARJEV

SAMO ZA EN LAS

Episal GABARIOU

za "Ameriško Domovino"
A. SABEC.

Dr. Seignebos je bil šestdeset let star. Bil je to majhen, droben možiček, s plešo na glavi in vedno malomarno in površno običen. Snel si je očala, jih obrisal ter si jih spet nataknil. Njegova zdravniška znanost je bila daleč naokoli znana in ljudje so pravili o čudovitih ozdravljenjih, ki jih je že izvršil. Vendar pa kljub temu ni imel mnogo prijateljev. Ljudje so mu zamerili njegovo trpkost, kmetje njegovo neizprosno pri zahtevanju honorarja, meščani pa njegovo politično naziranje.

Tako je šla govornica, da je tekom nekega javnega banketa vstal ter sledeče napil: "To čašo pijem v spomin zdravnika, ki je vedel, kaj je treba ljudem, v spomin doktorja Guillotina (dr. Guillotin je iznašel in uvedel giljotino, morilno pripravo za sekane glav).

Ali je res izrekel tako napitnico? Nu, dejstvo je, da se je delal ognjevitga radikalca in da je bil duša aktivnosti v malih socialističnih in radikalnih klubih.

Zdaj se je lahko priklonil trem možem in rekel:

"Vidite, gospodje, z grofom Klavdijem stvar slabo stoji. Obstreljen je bil s puško, ki je bila nabita z majhnimi šibrami, in nikoli se ne more z gotovostjo vedeti, kaj se izcimil iz takih ran. Vendar pa upam, da ni bil ranjen noben življenski del. Ampak jamčiti pa ne morem za nič. V svoji dolgoletni praksi sem videl že marsikatero majhno rano, prizadeto z majhnimi šibrami, ki se je šele čez dvajset ali več ur izkazala za nevarno."

Zdravnik bi tako še dalje razlagal svoje teorije, da ga ni prekinil državni pravdnik, ki je rekel:

"Doktor, saj veste, da sem tukaj zato, ker je bil izvršen zločin. Treba je najti zločinca, da se ga kaznuje. Zato zahtevam v imenu zakona tudi vaše pomoči."

III.

S to frazo se je naredil Galpin mojstra situacije. Zdaj je preostajalo, misliti samo na zločin, ki je bil izvršen, in na zločinca. "Doktor, ali imate kaj proti temu, če stavim grofu Klavdiju nekoliko vprašanj?"

"Na vsak način bi bilo za bolnika bolje, če bi se mu dalo mir, ki ga je zdaj najbolj potreben," je odvrnil zdravnik. "Zaradi moje operacije je že itak mnogo trpel in zdaj bom moral s pet prčeti, da mu odstranim šibre, ki so še ostale v mesu. Ampak, če je na vsak način potrebno —"

"Da, potrebno je."

"Torej opravite hitro, kajti kmalu bo nastopila vročica." Daubigeeon ni mogel skriti svoje nevolje, ker je videl, da nemara državni pravdnik mučiti ranjenca z vprašanji, in zaklical je:

"Galpin, Galpin!"

Toda državni pravdnik se ni brigal za to. Potegnil je iz žepa beležnico in svinčnik, stopil tesno k ranjenčevi postelji in vprašal:

"Ali ste dovolj močni, gospod grof, da mi lahko odgovorite na moja vprašanja?"

"Da."

"Torej, prosim, povejte mi o vsem, kar veste, da se je primerilo nocoj."

Grof je takoj povzel:

"Mislim, da ono malo, kar jaz vem, ne bo pomagalo izslediti zločinca. Morda je bila enajst ura — niti tega si nisem popolnoma gotov, ko sem šel k počitku in pravkar ugasnil svečo, ko se je nenadoma zasvetilo okno. Bil sem skrajno začuden, kaj naj to pomeni. Rekel sem si: 'Kaj ne kaj to?' toda nisem vstal. —"

Tedaj pa je nekaj zaropotalo, prav tako, kakor da se je podrl kak zid, in mislil sem si: Hiša je v ognju. Kar me je najbolj skrbelo, je bilo dejstvo, da je bilo na dvorišču kakih šestnaest tisoč butaric suhih drv. Napol oblečen sem planil dol. Komaj pa sem stopil na dvorišče, ko sem začutil na desni strani, nekoliko nad ledji, pekočo bolečino, istočasno pa sem čul tudi strel."

Državni pravdnik ga je prekinil.

"Vaša izpoved je zelo natančna, gospod grof. Toda treba je še nekaj dognati. Ali ste bili obstreljeni v trenutku, ko ste se pojavili na vratih?"

"Da, gospod."

"Torej je moral biti morilec nekeje v bližini na preži. On je moral vedeti, da boste prišli zaradi ognja ven in je prežal na vas."

"To sem si tudi jaz mislil," je odgovoril grof.

M. Galpin se je obrnil k Daubigeeonu.

"Torej je morilec oni, s katerim imamo najprej opravka," je rekel, "in požar je le posledica okolščin."

Nato se je obrnil spet h grofu in dejal:

"Prosim, nadaljujte."

"Ko sem čutil, da sem ranjen," je rekel grof, "je bil moj prvi impulz, da sem skočil proti mestu, odkoder se mi je zdelo, da je bil splošen strel. Toda nisem storil še treh korakov, ko sem začutil isto bolečino v rami in vratu. Ta druga rana je bila hujša od prve, zakaj zapustile so me moči in padel sem v nezavest."

"In morilec niste videli?"

"V trenutku, ko sem padel, se mi je zdelo, da vidim nekega moža, ki je skočil izza skladovnice drv, stekel preko dvorišča ter izginil na polju."

"Ali bi ga spoznali?"

"Ne."

"Toda videli ste, kako je bil oblečen in mi morda tozadevno opišete."

"Ne, prav ničesar nisem videl. Naredila se mi je senca pred očmi in v naslednjem trenutku sem se onesvestil."

Državni pravdnik ni mogel za kriti svojega razočaranja.

"Nič zato," je rekel. "Ga bomo že našli. Toda, nadaljujte, gospod."

Grof je zmajal z glavo.

"Zdaj nimam ničesar več povedati," je rekel. "Onesvestil sem se, in ko sem nekaj ur nato prispel k zavesti, sem se znašel na tej postelji."

Galpin si je natančno zabeležil grofove odgovore, nato pa vprašal:

"Zdaj je zelo važno, da izvem, kaj se je zgodilo, ko ste vi padli. Kdo bi nam mogel to povedati?"

"Moja žena, gospod."

"Zdelo se mi je tako. Vaša žena je gotovo tudi vstala, ko je videla, da ste vi vstali."

"Moja žena sploh še ni šla k počitku."

"A tako," je rekel državni pravdnik.

"Berta, moja najmlajša hčerka, ki tamle leži," je rekel grof, "ima ošpice in moja žena je sedela ob njeni postelji. Okna nje ne sobe pa gledajo na vrt, torej baš na nasprotno stran, kjer je izbruhnil ogenj."

"Kako pa je torej žena izvedela o nesreči?" je vprašal državni pravdnik.

Sedaj se je grofica sama vmešala:

"Kakor vam je moj mož pravkar povedal, sem sedela ob Bertini postelji. Bila sem zelo utrujena, ker sem bila tudi prejšnjo noč ob njeni postelji, ko me je

nenadoma zbudil neki ropot. Takrat se mi je zdelo, da čujem drugi strel. Odšla sem iz sobe, bolj začudena kot prestrašena. Medtem pa se je ogenj že tako razširil, da je bilo na stopnicah svetlo kakor ob belem dnevu. Naglo sem hitela dol. Vrata so bila odprta, in ko sem stopila na dvorišče, sem ugledala nekaj korakov pred seboj ležati mojega moža. Sklonila sem se naglo k njemu, toda mojih klicev ni slišal. Misliha sem, da je mrtev in pričela sem klicati na pomoč."

"Dobro," je rekel Galpin, "dobro ste storili."

"Saj veste," je nadaljevala grofica, "kako težko je zbuditi okoliško ljudstvo. Zdelo se mi je, da sem že dolgo poleg svojega moža. Končno so se vsled svetlih plamenov zbudili nekatere naši delavci in služabniki. Prihiteli so na dvorišče in kričali, da gori. Ko so me zagledali, so prihiteli k meni ter mi pomagali odnesti moža na varno mesto, kajti nevarnost je postajala vedno večja. Vsled močnega vetra se je ogenj čudovito hitro širil. Hlevi in lope so bile v plamenih, gospodarska poslopja so gorela, iz strehe stanovanjske hiše so švigali zublji. Bila sem tako zmešana, da sem popolnoma pozabila na svoje otroke, takrat pa je neki pogumen človek skočil v sobo ter jih rešil gotove smrti. Ogenj nas je morda uničil, toda kaj za to, samo da so moj mož in moja otroka varni."

Ko si je zdravnik med tem kakih dvajsetkrat snel očala, jih obrisal ter zopet nataknil, je sedel k mizi ter si pričel preganjati čas s tem, da je polagal v krog kakih dvajset šiber, ki jih je potegnil iz grofovega telesa. Ko je grofica izgovorila zadnje besede, je vstal, stopil h Galpinu ter mu dejal:

"Gospod, zdaj pa upam, da mi boste spet dali mojega pacienta."

Državni pravdnik je nevoljno zmajal z glavo in rekel:

"Vem, gospod, da imate tu svoje dolžnosti, toda moje niso, mislim, nič manjše in nič manj nujne."

"Tako?"

"Torej, gospod, mi boste dovolili še pet minut razgovora z ranjencom."

"Dobro, če mora res biti tako. Samo to naj vam še povem. da bo poslej vsaka nadaljna minuta ogrožala življenje mojega pacienta."

Oba moža sta stopila drug tik drugega ter se gledala z izizvalnimi pogledi. Pa se vendar ne bosta sprla ob postelji umirajočega moža? Po vsej priliki pa se je grofica baš tega bala, kajti stopila je k njima in zaprosila:

"Gospoda, prosim, gospodanikar —"

Kljub vsemu je stopil državni pravdnik Galpin spet k postelji in rekel:

"Samo še eno vprašanje vam imam postaviti, gospod: kje in kako ste stali, kje in kako, mislite, da je stal napadalec v trenutku, ko se je izvršil zločin?"

"Gospod," je odgovoril grof z veliko muko, "kakor sem vam že povedal, sem stal pod podboji vrat, ki vodijo iz hiše na dvorišče. Napadalec je moral biti skrit za skladovnico drv, kakih dvajset jardov na desno pred menoj."

Ko si je zabeležil izjavo ranjenega moža, se je državni pravdnik spet obrnil k zdravniku in dejal:

"Slišali ste, kaj je rekel gospod grof. Zdaj je vaša dolžnost pred zakonom, da izrazite svoje mnenje glede daljave, iz katere sta bila oddana strela."

"Jaz nimam navade reševati ugank," je odvrnil zdravnik malomarno:

"Ah, čuvajte se, gospod!" je rekel Galpin. "Pravica, katero jaz tukaj zastopam, pozna načine, da si vsili spoštovanje in respekt. Vi ste zdravnik, gospod, in vaša znanost je zmožna odgovoriti na moje vprašanje s skoro matematično natančnostjo."

ANTON STRAZAR:

Gašperček najdenček

Povest iz časov tlačanstva

Skoro ves čas, ko se je razgovarjala klepetava Majdalena z lahkomišelnostjo, a pošteno Urško, sta ju izza gostega brnovja poslušala Jera in Boštjan.

Takoj, ko je odšla Jera, sta prišla oba k Urški.

Ženica je kajpak takoj spoznala Jero, ki je takoj planila k svojemu otroku, a Boštjana ni poznala. Fant je samo rekel:

"Kar mirna bodi, Jera, jaz moram iti takoj za to babnico. Bodi brez skrbi, vse bom dobro opravil in kmalu se vrnem!"

Boštjan je hitro odšel. Še pred Vidmom je došel Majdaleno. Ker je bila tamkaj sama, se je ženica na vso moč prestrašila krepkega fanta, ki ji je z zapovedajočim glasom zaklical:

"Stoj in ne premakni se dalje!" Sele čez čas je Majdalena vsa v strahu vprašala, kaj hoče od nje.

"Kam si se daj namenjena? Vem vse. Ako mi ne govoriš po pravici, bo ta govoril!"

Boštjan je potegnil izza pasa kratko bodalce in ga držal nad njo.

V takem strahu še ni bila Majdalena, odkar je živela. Sesedla bi se bila od strahu na tla, če bi je ne prijel fant, ki ji je tudi malo bolj z mehkim glasom govoril:

"Ne boj se! A tja mi ne hodi, kamor si namenjena. Ti misliš iti k strmonskega graščaku in izdati, kje je Jerin otrok. Ali ne?"

Kajpak je morala Majdalena priseči Boštjanu, da ne bo izdala graščaku Gašperčkovega bivališča.

"To ti povem, če prelomiš prisego, so ti štete ure! Ti ne poznaš mene, a jaz vem za tvoj brolog! Greš lahko k graščaku, pa mu natvezi, kar hočeš, samo resnice ne! Le poglej to bodalo, kako je ostro. Če prelomiš prisego, ti bo to bodalce podpisalo pot za drugi svet! Več ti ne govorim, srečno hodi!"

Boštjan se je vrnil a Majdaleno je hitela proti domu, kar je mogla, kajti v grad je ni veselilo iti. Sklenila je: Ljubše mi je življenje kakor pa vsi graščakovi denarji.

Jera je bila vsa srečna, ko je bila znova pri svojem otroku. S svojim zvestim rešiteljem sta se zamudila pri Klemenu nekaj dni. To ju je poslušal tesar, ko sta mu pripovedovala svoje burne življaje.

Oba mlada človeka sta dobila službo v bližnjem, komaj četrti uri oddaljenem brdskem gradu.

Poročila sta se kajpak kmalu za tem.

Malega Gašperčka sta kar pustila tesarju Klemenu. Boštjan je večkrat rekel tesarju:

"To vam rečem, Klemen, dokler bom živel, se otroku ne sme skriviti las na glavi."

Brhki Jeri so vselej ob takih besedah prišle v oči solze hvaležnosti, da ima tako dobrega moža.

V.

Ob svitu ognjev je v temnem gozdu v polnočni uri govoril upornim kmetom njihov mladi voditelj: "Nič manjši sovražniki od divjih Turkov niso naši graščaki. V boj za Staro pravdo!"

Odkar sta stopila v grajsko službo na Brdu Boštjan in Jera ter v lepi zakonski slogi živela skupaj, je poteklo že nad dvajset let.

Tesar Klemen se je že postal in bil udovec, a njegova krepka opora je bil njegov Gašperček najdenček. Skupaj sta hodila na delo, a če sta bila doma, je gospodinjstvo vodil kar njegov rejnec.

Toda v pozni jeseni tistega

leta se je tesar Klemen zaradi plohe, ki ga je dobila na poti, tako prehladil, da je kar legel; ozdravil ni več. Dobre tri tedne za tem je umrl. Oj, kako je jokal in žaloval za njim njegov rejnec.

Nekaj dni po Klemenovi smrti je govoril Gašperček svoji postrežnici:

"Jaz odidem za nekaj dni z doma. Čuvajte vi dom ta čas, dokler se ne vrnem."

Pa je odšel žalostni in potrti fant tja v svet.

Taval je okrog ves dan in sam ni vedel, kako se je naenkrat znašel pred pečavskim gradom.

Pred gozdom na klopici pod košato lipo so sedeli graščak, žena in še dva odrasla mladenci. Gašperček jih je pozdravil in vprašal ali potrebujejo kakega hlapca. Omehl je še, da je vaju tudi tesarskega dela.

Graščak je takoj sprejel krepkega fanta in ga vodil s seboj v sobano. Videl mu je sesti in ga vprašal od kod je in kdo so njegovi starši.

Pa komaj je fant povedal, da je njegova mati pred tolilikimi in tolilikimi leti služila v tem gradu, pa da ji je bilo Jera ime, je graščak kar planil k njemu, ga objel in zaklical:

"Ti si, ti si moj sin!"

Dolgo časa sta se gledala oče in sin. Naposled je izpregovoril oče:

"Ali hočeš ostati pri nas?"

"Ostanem, ako sem vseh vam na vaši gospe!"

"O tem ni govorenja, saj sem jaz gospodar, svojih otrok pa tudi nimava. To pa je kazen božja, to vem," vzdihne graščak.

Pečavski je poklical svojo ženo; govorila sta nekaj po nemški. Večkrat je gospa po strani pogledala Gašperčka. Seveda ju ta ni razumel, kaj se pogovarjata, a spoznal je takoj, da ga mrzi. Odhitela je kmalu venkaj.

"Ona že ve, kdo si. Kar ostani! Kako ti je pa ime?"

"Gašperček sem. Po vrhu mi rečejo še najdenček. Ne vem, če bi ostal. Gospa me gledajo zelo postrani."

"Nič ne dene. Ščasoma se bosta že privadila drug drugega."

"Ne vem, kako bo," odgovori sin.

Že tisti večer je spal Gašperček v pečavskem gradu; šele po dolgih 24 letih pod streho svojega očeta.

Gašperčku ni nič primanjkovalo v gradu kljub hudim vojnim časom, ki so bili takrat.

Bilo je nekega mrzlega zimskega dne. Graščak pečavski

in njegov nezakonski sin Gašperček sta sedela sama v toplo zakurjeni sobi in gledala, kako je mrzla burja vrtela sem in tja snežinke. Pa izpregovori oče:

"Oče, meni ni več obstanka pri vas, gospa me ne more videti, a tudi vsa družina me gleda postrani. Kar posmehujejo se mi. Zato bom šel iz tega kraja proč, daleč proč."

"Kar hočeš iti v tem mrazu in v teh hudih časih?" ga vpraša oče.

"K vojakom grem. Ako ste tako dobri, vodite me čimprej v Ljubljano!"

Par dni zatem sta odšla oče in sin v Ljubljano.

V isti sobi, kjer sta pred par dnevi sedela Pečavski in njegov nesrečni sin, pa so sedeli pri najbolj volji graščakinja Elizabeta Špitelska in njena dva sorodnika, ki jima je govorila:

(Dalje prihodnjic.)

Išče se

dober mož, ali pa mala družina, ki bi delala na farmi. Stanovanje zastoj in si tudi lahko kaj pridelajo. Oglasite se v soboto zvečer ali v nedeljo na 929 E. 207th St. Euclid Village. (94)

5^c 10^c 15^c 25^c

povelikonočna čistilna

RAZPRODAJA

PRI

Chicago Chain Store Co.

6101 Glass Ave., vogal E. 61. ceste

SAMO 3 DNI

ZAČENSI V TOREK, 22. APRILA, OB 8:30 ZJUTRAJ

Ker je to naša peta povelikonočna razprodaja, smo pripravljeni, kakor še nikdar poprej, da vam nudimo blago po najnižji ceni v mestu. Vaši niklji in dajmi bodo faktično delali čudeže na tej razprodaji. Pomnite, da se razprodaja prične v torek, 22. aprila, ob 8:30 zjutraj.

TUDAJ NAVEDEMO SAMO NEKAJ POSEBNIH CEN:

- 5c bo kupilo nogavice za dečka, kakoršne ima oče, vredne do 39c
- 5c bo kupilo ženske obstranske lasne zaponke, vredne do 25c
- 5c bo kupilo dekličje, koščene lasne zaponke, vredne do 25c
- 5c bo kupilo dva ženska žepna robca, vsak vreden 10c
- 10c bo kupilo ženske bele predpasnike, navadna cena 35c vsak
- 10c bo kupilo otročje bloomers, mer 2-4-6, navadna cena 25c vsak
- 10c bo kupilo dekličje rayon svilene nogavice, vredne do 49c
- 10c bo kupilo lisle nogavice za ženske, vredne do 39c
- 15c bo kupilo obleke za blazine, 36x42, navadna cena 29c vsak
- 15c bo kupilo jard barvanega broadcloth, 36 palcev širok, vreden 39c
- 15c bo kupilo razne druge predmete, vredne do 50c
- 25c bo kupilo ženske lisle union suits, vredne do 98c
- 25c bo kupilo moške letne spodnje srajce, vredne do 75c
- 25c bo kupilo ženske in dekličje ročne torbice, vredne do 75c

Bo še veliko drugih predmetov na razprodaji, ki so premajhni, da bi jih omenili.

Chicago Chain Store Co.

6101 Glass Ave., vogal E. 61. ceste